

sam Bog jih je varoval — vse sovražnikove namere so bile izdane! (Dal. prib.)

Politične stvari.

„Svoji k svojim.“

Črni grob že krije truplo blagega Františka Pa-lackija, a njegovo gêslo kliče in budí Slované, naj ima Slovan srce za Slovana.

Ne bi spregovoril o tem, ker je to že preveč znano in vsakdanje, al sili me to, ker vidim pri nas žalostne izgledе mnogih polovičarskih Slovencev in Slovanov, katerim je le tuje znano in všeč, domače pa ničevó, — ko vidim mnogo tacih, ki se naše svete reči ne zave-dajo tako, kakor bilo bi potreba in njih dolžnost. Mnogo vidim tacih, ki goré sicer za narod pri kozarcu vina, a v dejanji so ničlje, ker ne spoznajo narodne važnosti dandanes, ki se sicer tudi štejejo Slovence, al, ko pride čas dejanja, se navadno skrijejo in ni jih. Žalost pač mora oblití vsacega rodoljuba, ko vidi take izgledе, in ako opazi kaj tacega tujec, se mu li ne bode vrinila misel, da je tak narod zrel za pogin, kajti „kdor ne spoštuje se sam, podlaga je tujčevi peti!“

Sicer se dajo navesti nekateri vzroki, zakaj da naš narodni ponos ni tolik, nego pri družih narodih, na pr., da nimamo slayne, na druge narode vplivajoče zgo-dovine, kakor Čehi, — da nimamo svojega plemstva, velicega bogastva itd. Ali naj pa zarad tega svojo na-rodnost pozabimo? Ne, nikakor ne! Ne bi bili li potlej enaki spačenemu sinu, ki se sramuje svoje priproste matere? In ako nas to in enako ne zmodruje, učimo se od naših nasprotnikov, ter poglejmo, kaj in kako delajo oni, kogar breme nam vedno bolj nestrpljivo po-staja. Le peščica jih je, ali kako se boré oni! Niso li dosegli večine v našem deželnem zboru, ter s tem naredili, da mora nepodučeni svet misliti, da je Kranj-ska, kjer prebiva $\frac{9}{10}$ Slovencev, kaka pokrajina v nemškem rajhu. Kje so oni slovenski „purgarji“, ka-tere so obetali pridobiti s svojo liberalno politiko mla-doslovinci? Skusiti so morali, da nemčur ostane nem-čur in sovraži Slovence, bodi-si liberalen ali kakoršen hoče, kajti njih glavno geslo je: „vse nemško do Adrije“. Obetali so nam blagi sad po novih šolskih postavah, al ponemčili so učiteljstvo (s hvalevred-nimi izjemami), pred katerim so se nekđaj ravno tako tresli, kakor se današnji dan še tresejo pred duhovstvom. In vendar so te šolske postave hvalili celó nekateri slo-venski listi, ne vidoči nevarnosti, ki nam pretí po njih. Učimo se toraj od svojih nasprotnikov in ne zaupajmo njim, dobro vedé, da nas le bolí, ako se njim podajamo. Ne zaupajmo še tako hinavskim obljubam, da skrbé za naš blagor, ampak prepričani bodimo, da delajo le „ad majorem Germaniae gloriam“ (k večí slavi nemčurstva). In ako delajo tako pri nas nemčurji, kojim gre le za gospodstvo, se li ne bodemo tudi mi borili, kojim gre za sveto zapuščino naše matere — za narodnost!

Da ima pa le Slovan srce za Slovana, pa ne veljá samo za nas, ampak tudi za ves slovanski svet. Na-mesto mnogih izgledov naj omenim le kaj najnovejšega in bolje znanega.

Ni bilo mirú po liberalnih časnikih, dokler niso pograbili papeževih deželá in rešili (?) zatiranih, ali bolje rečeno nikdar sitih Lahov; ni bilo mirú, dokler niso osvobodili pofrancozenih Alzasov in Lotrinžan-ov, akoravno so poslednji neradi sprejeli dobljeno svobodo itd. itd. Ali kedo se zmeni za pravice sužnega Slovana? — nihče. Le Slovan ima srce za svojega brata. Slovanski Srbi in Črnogorci so se vzdignili streti

glavo Turškemu gnjusu, slovanska Rusija preliva drago kri za osvobojenje svojih bratov. Ogromna večina ne-slovanskih časnikov še celó tega početja ne odobruje, vsaj ne vidijo sužnosti, kjer je prava sužnost, vsaj jim je ljubši Turški divjak, nego Slovan. In kdo je imel sočutje do vojujočih Rusov, ko jim je bila vojna sreča obrnila hrbet? Bili so Slovani skoro edini, ki so gle-dali z žalostjo na jug, ko so drugi narodi želeli in se veselili, da je konec „Moskovitov“. To naj bi si za-pomnili Poljaki, da bi spoznali, kam jih bode pripe-ljala njihova neslovanska politika; zapomnili naj bi si, da njih najboljši zavezniki jih bodo zapustili in zabredli bodo še globokeje, kar nam svedoči tudi njih dozđajš-nja zgodovina. Pomislila naj bi pa to tudi ona ruska stranka, koja išče vse Slované zediniti na podlagi Ruskéga jezika in pravoslavne vere, naj bi vedela, da to je le fantazmagorija brez temelja, koja bi napravila celó razpor med lastnimi brati in stvarila še sorodnih sovražnikov, ko ima zunanjih že tako zadosti.

„Vsak je svoje sreče kovač“, pravi pregovor, in to veljá tudi za nas.

Delajmo toraj, bodimo odločni, ne pa mlačni, bo-dimo značajni, da nas bode spoštoval tudi sovražnik, ne pa se nam škodoželjno smejal svest si svoje moči, moči, ki jo je dosegel vsled naše lastne malomar-nosti. Prepričani, da so naši sovražniki mnogošte-vilni, družimo se drug k drugemu; vsaj je vsa naša moč le v zajemnosti.

„Brat z bratom, rod z rodóm
Ruši svaku nezgodu.“

Mnogovrstne novice.

* *Starost sedanjih vladarjev:* Papež Pij IX. je star 85 let, — Viljem I., cesar nemški, 80 let, — Vil-jem III., kralj Holandski, 60 let, — Kristijan IX., kralj Danski, 59 let, — Aleksander II., car Ruski, 59 let, — Viktorija, kraljica Angleška, 58 let, — Karol I., kralj Virtemberški, 54 let, — Peter II., cesar Brasiljski 52 let, — Albert, kralj Saksonski, 49 let, — Oskar II., kralj Švedski, 48 let, — Franc Jožef, cesar Avstrijski, 47 let, — Leopold II., kralj Belgijski, 42 let, — Lu-dovik I., kralj Portugaljski, 39 let, — Abdul Hamid, sultan Turški, 35 let, — Ludevik II., kralj Bavarski, 32 let, — Jurij I., kralj Grški, 32 let, — Alfons XII., kralj Španjski, 20 let, — Humbert, kralj Italijanski, 34 let.

Naši dopisi.

Iz Rusije 13. jan. 7. — Bo li gnjili mir ali bo vojska, dokler se ne doseže njen cilj, trdna podlaga resničnega mirú? To sila važno vprašanje zanimiva zdaj ves Ruski narod. Želečih gnji-lega mirú je v Evropi mnogo. To so turkofili vseh barv, črni in beli, ciniki in epikurejci. Želečih vojske, dokler se ne doseže trdna podlaga dobrega in zdravega mirú pa je tudi mnogo. To so vsi tisti, ki bi se radi za vselej znebili Turškega tiranstva, dalje ves Ruski narod — in upati smemo — da vse Slavjanstvo, vsi človekoljubi, vsi tisti, ki pravico in resnično kristjan-sko omiko stavijo više od samogoltnih interesov. Nam se zdi, da kričanje turkofilov ostane brez vspeha. Vsaj podoba je, da vsa Magjarska surovost in samogoltnost židovsko nemških žurnalstov niso v stanu skloniti Av-strijskega vladarja na Turško stran. V Franciji so se nakane Bonapartistov razbile, in Gambettisti tudi ne morejo do svoje quasi-komune. V Nemčiji ultra-montanska „Germanija“ preliva britke solze; ona doka-zuje, da položaj Balkanskih kristijanov je treba zboljš-

šati, a to zboljšavanje da je treba prepustiti pod nadzorom Evrope samim Turkom (!), a če ne Turkom, tedaj vsaj Magjarom (!), ki imajo do tega zgodovinsko pravico (!), ker je nekdaž Bulgarija spadala pod Magjarsko krono (!); to pa je treba zato, ker polbarbarski Slavjani (!) niso zmožni sami se vladati (!?!); če pa ni mogoče Magjarom oddati Bolgarije in Bosne, tedaj da je boljše, da vse ostane pri starem, da bi katoliški interesi ne trpeli (!), zakaj katoliški cerkvi gré v Turčiji prav dobro (!). — Tako ciniško modrovanje „Germanije“ dokazuje samo to, da njena duša je prav ultrabarbarska. Kar se pa tiče njenih zgodovinskih dokazov, ko bi „Germanija“, še nekoliko daljše pomaknila se v preteklost, bi našla, da Balkanski polotok je bil poprej Slavjanski, kakor Magjarturški. Iz vsega pa je razvidno, da „Germaniji“ ni mar za pravico, njej leže na srcu le barbarske domišljije, katere ona dovolj smešno imenuje „katoliške interese“. Angleška diplomacija raje po svoji stari liščji navadi; al v jamo bo sama padla. Nemčija je z Rusijo tesno zvezana, v Berlinu so celó prišli do takega prepričanja, da ne samo Turke je treba popolnem iz Evrope izgnati, ampak tudi Angleškemu gospodstvu na morji je treba položiti konec, če svet hoče imeti mir; Gibraltar, Malta in ostale trdnjave, ki so nekdaž bile potrebne, ker so krotile morske razbojnice, dandanes niso samo nepotrebne, ampak škodljive so, ker ovirajo svobodno razvitje morske trgovine družih narodov podpirajoč Angleško morsko tiranijo. Kaj Grki delajo in mislijo, na tem je malo ležeče. Nekdanji Grki so bili pošten narod, učen in hraber, a potomci so le kramarski mrzavci; to nam dokazuje Grška zgodovina našega veka. Da Grki imajo svoje neodvisno kraljestvo, za to se imajo zahvaliti edini Rusiji, in vendar vsi ministri Grškega kraljestva, razen dveh, so zagriznjeni Anglomani, katerih ni sram, preganjati tisto peščico Grkov, ki so v nekaterih mestih izjavili svojo radost nad Rusko zmago pri Plevni. *)

Kaj pa naša vlada misli o turkofilski agitaciji za premirje, tega še za gotovo ne vemo, vendar nadajamo se, da poslednja tri leta so bila dobra šola za naše diplomate, v kateri so imeli dovolj priložnosti prepričati se o resničnosti pregovora: „kar v rokah držiš, to imaš.“ Nadejamo se, da so diplomati naši ene misli s svojim narodom, kateri enodušno tirja, da se Turčiji premirje privoliti ne more, ampak samo mir, mir pa samo na podlagi, da se ona popolnem podvrže vsem tirjatvam, katere jej more in mora Rusija zdaj predložiti. V tej nadi nas potrjujejo carjeve besede, s katerimi se je poslovil v Bulgariji od armade, in s katerimi je sprejel v Petrogradu deputacije, rekši, da dela je še veliko ostalo, katero mora biti dovršeno. — V „Moskovskih Vedemostjah“ smo čitali sledeče resnično razodete misli Ruskega naroda o turkofilski agitaciji za premirje: „Še nismo prišli do konca radovanja o hrabre naše armade zimskem prehodu čez Balkane po nečloveško velikanski borbi s pri-

rodo, — prehoda, katerega po pravici primerjajo s Suvarovskim prehodom čez Alpe s tem razločkom, da zdaj se borimo za svoje slavjanske krvave interese, a takrat smo se borili za interese Evropejske; še se nismo dosti načudili junaštvu naših vojinov — kar naenkrat so našli prekanjeni vrage sredstvo, ovreti silo vspeha. Komaj se je zarodilo v srcih naših upanje, da na spomlad prejmemo trdni dobri mir, kar nam oni že predlagajo — čakanje. Znano je, da vse prizadeve Angleških kramarjev, osnovati proti nam koalicijo ali vsaj strašiti nas, so se pokazale do zdaj brezplodne. Oni, k svoji nesreči, so se lahko prepričali, da v Evropi ni več družega Napoleona III., kateri bi mogel ne samo brez koristi, ampak na škodo svojega naroda biti orodje v tujih rokah. No, glejte! Angleška politika se je pokazala tako velikodušno, da privoljuje Turčiji stopiti v neposrednjo pogajanje z Ruskim glavnim stanom — o premirji! Za svojo stran Anglija, se vé, da se bo podvizala o tem, da se to premirje sklene na podlagi „uti possidetis“ ali pa kaj podobnega. Al med tem, ko bo diplomacija ponavljala ceremonije lanske konference in protokolov, se bo Turčija oddahnila in bo oborožila vse, karkoli more, postrežljivi barantaši jej bodo priskrbeli novih gromadnih zapasov orožja in streljiva in navozili jej bodo nove druhali, nabrane v Afriki in Aziji. Premirje ne bo stiskalo vesti taci politikov, kakoršni so Anglo-turki. Njihova vest skrbi za zadnje duri. Znano je, da Turčija se šteje ne samo za Evropsko, temuč tudi za ustavno državo in Carigrškemu parlamentu se bo prav lahko zasanjala fantazija zavreči pogoje mirú. Tako bi mi na spomlad prejeli namesto dobrega mirú, ponovljenje vojske, če bomo stali na svojih pogojih. Dokler mi v svojih rokah še nimamo trdnih garancij, dokler se Turška trdovratnost popolnem ne preklone, nikakoršnega premirja biti ne more.“

Turkofilski časopisarji si nekaj sami sebi lažejo, da Rusija sama želi premirja. Kako neumno zviti so ti njihovi manevri! Čitatelji „Novic“ so se že poleti lahko prepričali iz mojih dopisov, da ves Ruski narod tirja ravno to, kar je car odločil za cilj današnje vojske. Če je takrat taka volja navdušala Ruski narod, ko so naše armade se le bolj branile, kakor napadale, kako bi mogli Ruski narod in Ruski diplomati zdaj odnehati od postavljenih tirjatev po tako sijajno slavni zmagah nad silo zime in silo sovražnika! — zdaj, ko so naše armade za Balkanom, ko so Sofijsko Turško armado popolnem zapodile, Plevniško in Šibkinsko pa vzele v plen!

V Gorici 20. jan. — Hvala Bogu, da je bil moj strah preteklo nedeljo prazen. Homatij zastran pogreba Viktor Emanuela ni bilo v Rimu. *) Vse dotične zadržke in navskrižnosti (resnične ali dozdevne?) je poravnala veljavna beseda papeževa — pravijo časniki. Tedaj je Pija IX. „nezmotljivost“ vendar še za kaj na svetu?! Lepó je čitati po časnikih, kako jo (gledé na pogrebne navskrižnosti) najhujši nje nasprotniki spoznavajo za koristno in merodajno; saj liberalni listi hvalijo zdaj „nezmotljiivega“ papeža, kakor so leta 1847. in 1848. „liberalnega“ (!) Doklej? — Bomo videli! — „L' Isonzo“ in „Eco“ sta prinesla neke vesti o nekakošnih šolskih prenebah, pa sama pravita, da nič natančnega ne vesta. Jez jima pa tudi nič nočem povedati. „Se son rose etc.; se sono spine etc.“ — Danes je šlo, kakor blisk, troje novic po našem mestu; ena teh vesti zadeva prav Vas Kranjce, druga nas Primorce vse in tretja nas Go-

*) Tako se godí v neodvisnem Grškem kraljestvu; kar pa Turški Grki počenjajo, to presega vso sramoto. Carigrški patrijarh Joakim je Grke Turkom prodal za 1500 Turških lir. Za tak denar je namreč napisal duhovno okrožnico, katera se je čitala v Grških cerkvah v Turčiji, in s katero on Grke sili vstopiti v Turško armado! O padu Plevne je neki Samarzides v Carigradu v svojem Grškem lirizmu zabredel celó do take norosti, da je Plevno primerjal Termopiljam, Osmana pa Leonidu! Ker Turčija nima svojega zlatá (njeno armado vzdržava Anglija z Angleškim zlatom), je ona Samarzidesu plačala noro odo s par sto kajmi in s patentom na orden Medžidije.

*) Pač pa v Benetkah in sosebno v Bolonji.

ričane. Kakor poslednja, tako ste gotovo tudi uni dve bo si; zato ste tako hitro tekli.*)

Iz okolice Mariborske 18. jan. = Čedalje bolj se bližajo volitve poslancev za deželni zbor, ki se ima neki pričeti po veliki noči; zato so se že začele živahne debate o prihodnjih kandidatih. Najhuja volilna borba bo gotovo v našem volilnem okraju zato, ker na eni strani bodo liberalci napeli vso silo, da bi zmagal glasoviti K. Seidl, c. k. stotnik v pokoji, od druge strani pa bode delala na vse kriplje birokracija, da bi v deželni zbor potisnila c. k. okrajnega glavarja Seederja. Pač bi smeli misliti, da bo „vojak v pokoji“ tudi nam mir dal pri volitvah, ker narod slovenski potrebuje v deželnem zastopu družih mož, kakor so Seidl in taki, ki so bili intimni prijatelji Brandstetterja, ki zdaj v luknji sedi. Pa tudi z okrajnim glavarjem Seederjem nam ne bo nič pomagano, kajti ces. politični uradnik je po vse odvisen od vlade, ker, če je „ein treuer Diener seines Herren“, mora se vesti po njenih načelih, ki pa so večkrat in to ravno v najvažnejših zadevah nasproti zahtevam ljudstva. Kdor voli političnega uradnika v deželni zbor, pošlje zmirom le zastopnika vladi v zbor. Ali pa so za to deželni zbori, ali so zato ljudski zastopi, da vladni zastopniki sedijo v ljudskih zborih? Če so to, potem celó ni treba deželnih zastopov, ki deželam prizadevajo velike stroške. S tem, da smo principielni nasprotniki deželnih poslancev iz vrste uradnikov, pa se nikakor nemo dotakniti njih osobnega poštenja; naše prepričanje gre le na to, da dvema gospodarjema se ne dá ob enem služiti. To prepričanje je menda že tudi prodrló v glavo vseh naših deželanov, katerim so znane obravnave deželnih zborov pri nas in drugej preteklih 17 let. Zato se za trdno nadejamo, da vse agitacije nasprotnih nam strank za gospoda Seidlna in Seederja se bodo razbile na zavesti naših deželanov, da naš poslanec, to je, naš zastopnik more le ta biti, kdor je naš v narodnih, političkih in verskih zadevah.

Novomesto. (Narodna čitalnica naša) napravi v letošnjem predpustu te-le veselice: Dne 20. januarija „Venček“, — 2. februarija „Vodnikovo svečanost“ (njen program se bode posebej izdal), — 10. februarija „Tombolo s plesom“, — 17. febr. „Venček“, — 5. marca „Maškerado“. — Začetek vsake veselice ob pol 8. uri zvečer. K obilni vdeležbi uljudno vabi

odbor.

Izpod sv. Lorenca 20. jan. — Vršile so se za občino Postojnsko, kamor tudi mi spadamo, nedavno občinske volitve. Dobili smo zdaj za župana važne občine naše g. Matija Burgerja, ki ni nikomur po volji razen nemškutarske in odpadne stranke v Postojni, o kateri je znano, da jej prav nič mar ni za korist občine, ampak se brezozirno poganja le za svoje strankarske naklepe. Da je ta stranka pri tej volitvi prodrla, zgodilo se je le po umazanih in nepostavnih sredstvih. Zato so bili brž pri volitvi protesti v volilni zapisnik vbilježeni, katerega mora novo županstvo visoki c. k. deželni vladi v presojo poslati. Mirno pričakujemo od nje pravične rabsodbe. Dozdanji župan gosp. Miroslav Vičič je izveden in olikan mož, zmernega, neprenapetega političnega značaja in obema strankoma pravičen; pa tudi zmožen je, visokim in najvišim osebam spodobno se predstaviti, ki večkrat ali po opravilih ali zavolj imenitne jame v Postojno zahajajo, in včasi tudi občinskega predstojnika pred-se pokličejo. Da gosp. Burger nima vseh na tem mestu potrebnih lastnosti, tega on sam ne bo tajil. On je sicer pošten

*) Ker nam je dopis došel malo pred tiskom včeraj, morali smo prihraniti ostalo za prihodnje. Vred.

kmetovalec in izveden konjerejec, — al da bi bil za župana sposoben, si ne moremo misliti. Znabiti, da nam nemškutarji povejo, kaj se moremo od njega nadejati.

Iz Vrhnike. (Čitalnica naša) napravi v nedeljo 3. februarija „besedo“ s sledečim programom: 1. Petje: a) Förster „Samo“. b) Ipavec „Zapuščena“. c) K. Bendl: „Na planine“, d) „Svoji k svojim“. e) Zajec: Popotnica „Kolo“. 2. Ples. 3. Tombola. Vstopnina 50 kraja.

Iz Ljubljane. — Ako Bog dá in junaštvo Rusov, kmalu ne bo imel Turek pedi zemlje v Evropi. Če gre Rusom tako po sreči, kakor je zadnji čas jim po sreči šlo, v malo dneh je Carigrad v rokah Rusov — na neizmerno veselje vsega slovanstva in vsacega človekoljuba. Se ve, da s tem ne bo še rešeno iztočno vprašanje, al najvažnejši korak je storjen, da se Turškega jarma za vselej rešijo kristijanski Slovani, odkar so sultani leta 1453. v posest vzeli Carigrad.

— (Vabilo k 13. občnemu zboru „Matice slovenske“) 13. februarija ob 4. popoldne v čitalnični dvorani v Ljubljani. Vrsta razgovorov: 1) Prvosednikov ogovor. 2) Tajnikovo poročilo o odborovem delovanju od 1. januarija do konca decembra 1877. l. 3) Račun od 1. januarija do konca decembra 1877. l. 4) Proračun od 1. januarija do konca decembra 1878. l. 5) Volitev treh udov, da pregledajo, presodijo in potrdijo odborov račun o novčnem gospodarstvu vsled §. 9. Matičinih pravil. 6) Razgovor zarad izdavanja znanstvenega časopisa. 7) Nasvetje posamesnih udov. 8) Volitev 16 novih odbornikov, in sicer a) namesto onih, ki vsled §. 12. Matičinih pravil izstopijo iz odbora, in so gg.: Jeran Luka, Kozler Peter, Krisper Val., Močnik Matej, Vilhar Ivan, dr. Zupanec Jernej, Erjavec Fr., Majcigar Janez, Parapat Janez in Žolgar Miha; b) namesto teh, ki so izstopili: gg. Pleteršnik Maks, Wiesthaler Franjo, Žakelj Miroslav, Herman Mihael in Gorup Josip, in c) namesto umrlega prof. Iv. Tuška.

Opomba. 1. Pri volitvah odborov Matice slov. vstevajo se tudi volilni listi takih družbenikov, ki sicer niso mogli sami k zboru priti, pa so vendar volilne liste z lastnoročnim podpisom odboru poslali tako, da ni suma zarad kake prevare (§. 11. Matič. pr.).

2. Račun za preteklo, proračun za prihodnje leto in volilni listi se pred razgovori razdelé nazočim gg. družbenikom — Matičine knjige in zemljevidi se ravnokar razpošiljajo; gosp. družbeniki naj se tedaj za-nje oglašijo pri poverjenikih svojega okraja.

— (Iz seje dežel. odbora 19. januarija.) Za dovozno cesto h kolodvoru v Podnartu se je dovolilo 300 gl. predplačila na račun dotične subvencije. — Zavolj vrstenja ceste od Peščenika do Starega trga med okrajne ceste se bode predlog stavil deželnemu zboru. — Občini Krški se je za vplačanje 150 gold., ki ga je dolžna normalno-šolskemu zakladu, rok dovolil do konca aprila meseca. — Prošnja županstva občine Božakovo, naj bi se cesta od Božakovega do Drašič vvrstila med okrajne ceste, se z ozirom na cestno postavo ni mogla vslišati. — Za šolsko stavbo v Ratečah na Dolenjskem se za leto 1878. dovoli 500 gold. podpore; ali se bode tudi za leto 1879. kaj dovolilo, je odvisno od sklepa prihodnjega deželnega zboru. — Občini Ambrus poleg Žužemberka se za šolsko stavbo dovoli 400 gold. podpore; enaki znesek se jej izplačal bode tudi za l. 1879., če bode deželni zbor temu pritrnil.

— (Veliki sejm) v ponedeljek je bil zopet prav majhen; nikjer živahne kupčije, denarja ni. Na živalski sejm so prignali 380 kónj, pa malo kaj prida; tudi goveje živine je bilo veliko, a nič dobro rejenih volov; ker pa je bilo dokaj tujih kupcev, je bila

cena govedom visoka; — prešičev je bilo prav malo. Ozir na lansko leto nam kaže, da na vseh 16 sejnih Ljubljanskih je bilo kónj 4525; po preiskavi mestnega živinoglednika so bili 4 konji smrklija sumljivi, 1 pa popolnem smrkav s sejma odstranjeni. V mesnici Ljubljanski je bilo lansko leto 3900 glav goveje živine poklanih.

— Mitnica (šranga), ki je dozdej bila v Planini, se je ob novem letu premestila v Kalče-Cirkovsko vas (gornji Logatec). Cestnino za vprežno in gnano živino na dotičnih mitnicah je c. kr. finančno ministerstvo določilo.

— (Za kosilo, katero vojaki na potovanji) od feldvebelna dobi do prostaka dobijo od hišnega gospodarja, pri katerem so vkvartirani, plača vojaška blagajnica 15 $\frac{1}{2}$ kraje.

— Službe okrajnega kirurga v Idriji s 300 gold., v Poljanah s 400 gold. in pa v Blokah s 500 gold. letne remuneracije so razpisane. Prošnje se od 15. svečana t. l. izročujejo c. k. okrajnim glavarstvom.

— (V slovensko gledališče) je v nedeljo burka s petjem „Robert in Bertram“ privabila toliko občinstva, da je bilo gledališče čez in čez polno. Prava pustna burka je, večidel dobro izvršena, največ pa hvalevredna zaradi mičnih napevov, ki jih je gosp. Stöckl obilim pesmam zložil. Ostra kritika ne bila bi na pravem mestu pri burki, ki nima družega namena nego tega, da se občinstvo par ur smeje, to pa je vendar treba, da se opustijo take šale, kakor ona o „kravi“ in „biku“.

— Govori se, da ženska učiteljska pripravnica, kedar se preselijo finančne in davkove pisarnice v hišo hranilnično, pride v cesarsko poslopje, kjer je sedaj finančna direkcija in tobačna zakladnica nasproti šolskemu poslopju, kjer je gimnazija. Če je ta govornica res kaj več kot govornica, morali bi svétniki take naselbine vendar misliti na tisto gledališko igro, ki se imenuje „die gefährliche Nachbarschaft“. Pa vsaj bi to morebiti tudi bil šolski „napredek“!

— Bizoviška čitalnica si je pri zadnji volitvi za predsednika izvolila g. Regalija.

— S Cerknice se nam piše, da 22. dne t. m. še niso glasovnic dobili volilci za zbornico kupčijsko in trgovci. Morebiti tudi drugej ne? Je li to zopet kak manever kakor 1876. leta?!

— (Pobirki iz časnikov.) „Laib. Ztg.“ je v svojem listu od 5. dne t. m. ozrla se po nemških literarnih pridelkih na Kranjskem preteklega leta. Pri tem jej tekó britke solze po obrazu. Vsa potrta je zaradi sila pičlega pridelka one stranke, ki se šopiri kot kulturonošilka v naši deželi, čeravno je celó Valvazorja prisvojila sebi, ki ga izdajajo narodnjaki, in take spise vštela, ki so z literaturo toliko v žlahti, kakor na pr. Peter s salpetrom; le čuda, da ni tudi si še nemških „Postbüchel-nov“, „Speiszettel-nov“ in „Theaterzettel-nov“ prisvojila nemški literaturi na Kranjskem. — Kakor vsa desperatna je „Laib. Ztg.“ o pregledu nemške žetve, tako ponosno so unidan „konstitucionalci“ naštevali svoje vspehe na drugem polji lanskega leta. O tem pa drugi pot kaj več.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Nikoli ni bila politiška atmosfêra tako zagatna kakor dandanes. Turška drama se z orjaškimi koraki bliža svojemu koncu. Ne bodo li „interesi“ Avstrije pod cincajočo politiko Andrassyjevo veliko škodo trpeli, ko umrje toliko let „bolna“ Turčija? Grof Zichy, Avstrijski poročnik v Carigradu, je 16. dne t. m. Turški vladi izročil pismo, v katerem oporeka temu, da bi Rusija in Turčija sami med se-

boj sklepali mir. Čudno! ali grof Andrassy in Beust še zmirom delata zavezno politiko z Anglijo? Ali se ne bojita s tem vneti svetovne vojske? Z novo pogodbo Ogerskopa tudi nič ne gre naprej. Vse še visí v zraku. Konference, ki so med Dunajskimi in Peštanskimi ministri več dni trajale na Dunaji in nekatere pod predsedstvom cesarjevim, so bile končane 18. dne t. m. O sklepah se le to pripoveduje, da meritoričnega o Avstrijsko-ogerski pogodbi niso nič sklenili, ampak le o tem so se pogodili, kako bodo postopali nasproti Dunajskemu in Peštanskemu državnemu zboru. Magjarski časnik „Ellenör“ piše: „ministri se niso v Pešt vrnili s poroštvo, da se pogodba srečno reši, da pa stvari niso še tako deleč, da bi ministerstvo odstopilo, — Avstrijski ministri pa da se bojijo, da državni zbor ne bode sprejel vseh toček pogodbe, in da so pripravljene odstopiti, ako bi zbor ne sprejel v njihovem smislu pogodbe.“ (Prazen strah!)

— Dr. Anton Fűster (rodem Kranjec iz Radoljice), ki je pri prekucijah Dunajskih l. 1848. zvonec nosil in potem v Ameriko bežal, kjer je 25 let bival kot krčmar in branjevec, se je lani vrnil na Dunaj nazaj v takem siromaštvu, da so ga unidan iz posebne milosti v mestno siromaško hišo vzli. Sramotno je to za judovske in nejudovske liberalce, za katere je dr. Fűster l. 1848. po kostanj v ogenj segal, da 70letnemu starcu ne dadó toliko, da ne bi živel kot berač v siromašnici!

Iz Trsta. — Italijanissimi naši še zmirom ne dadó mir s svojimi demonstracijami, s katerimi po sili hočejo, da bi Trst bil italijansko mesto. Smrt Viktora Emanuela jim je za to dobro došla. Ali vlada Tržaška nima poguma, da bi enkrat za vselej konec naredila takemu početju, ki spada med veliko izdajstvo? Kako dolgo hoče trpeti še tak mestni zastop, ki nima srca, da bi zatrl lahonsko hidro?!

Česko. — Zopet je na dnevnem redu velik razpor med narodnima strankama na žalost vseh rodoljubov a na veselje nasprotnikom slovanstva. Huda polemika se je namreč vnela med Riegerjem in Skrejšovskim v „Pokroku“ in „Bruseku“, po kateri je Skrejšovski stopil iz narodnega kluba. Zaradi tega izstopa ne trpi Česki narod nobene škode, marveč mu bi bilo na korist, da strastni Skrejšovski po vse zapusti politiško polje, na katerem mu že več časa raste samo plevel in osat. — Kako se je primerila nesreča, da je g. Thierhier v tiskarni Skrejšovskovi padel z drugega nadstropja in se hudo ranil, ni še razjasnena; sodnija je vendar dala g. Skrejšovskega zapreti.

Hrvaško. Iz Zagreba. — Deželni zbor je končan. Hudo je gromelo večkrat v sejah. Klub narodne stranke je vendar, kakor „Obzor“ poroča, pred razhodom utrdil notranjo slogo te stranke in njeno porazumljenje z vlado. Na vprašanje bana Mazuranića: ali mu narodna stranka zaupa, odgovorila je z navdušenimi živio-klici. — Da se narodna stranka vendar ruši, kaže drugo poročilo „Obzorovo“, po katerem je g. Vončina izstopil iz kluba in stranke.

Ogersko. Iz Budapešta. — Dr. Miletić je bil 18. dne t. m. zaradi velike izdaje obsojen na 5 let zapora, katerim se ima odšteti 19 mesecev preiskovalnega zapora. — To dela vtisek nepopisljive nevolje ne samo na Ogerske Srbe, temuč po vsi Evropi, ker svetu kaže pravico Ogerskih sodnikov, ki so Miletića obsodili največ po priči nekega „lumpa“ Rankovića, ki je bil najet, da je govoril zoper njega, kar so vse druge priče za laž proglasile. Izvrstno ga je zagovarjal dr. Polit, al nič ni pomagalo; Magjarski državni pravdnik je predlagal, naj se obsodi na smrt ali na do-smrtno ječo. „Jaz sem nedolžen!“ — je izkličnil s solzami polit Miletić in pri tej priči je napovedal